

Проскурня Є.Є.,
старший викладач кафедри
спеціальної фізичної підготовки ОДУВС
майор поліції

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ СЛУЖБОВОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УКРАЇНІ

Вже впродовж декількох років на території України діє новий правоохоронний орган – Національна поліція – завданнями якої є надання поліцейських послуг у сферах забезпечення публічної безпеки і порядку; охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидії злочинності; надання послуг і допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій її потребують.[1] Діяльність працівників Національної поліції завжди здійснюється у типових та екстремальних умовах, пов'язаних із затриманням злочинців, застосуванням зброї, забезпеченням публічної безпеки і порядку під час, стихійних лих та надзвичайних ситуацій, що висуває високі вимоги до професійної підготовки працівників поліції, їх службової та психологічної готовності.[2]

Міністерство внутрішніх справ України наказом від 26 січня 2016 року № 50 затвердило Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України, яким саме визначило порядок планування, проведення та обліку занять,

здійснення контролю знань, умінь та навичок осіб молодшого, середнього та вищого складу Національної поліції України.

Проблеми підвищення рівня службової підготовки вивчала значна кількість як вітчизняних так і зарубіжних науковців, зокрема це - О.Б. Андрєєва, Н.П. Букін, Д.І. Йосифович, В.Я. Кікоть, О.В. Кравченко, М.О. Котелюх, В.В. Сокурєнко, А.М. Столяренко, В.В. Чумак та інші. Проте результати досліджень ще не знайшли повною мірою своєї реалізації через постійний процес реформування, який відбувається у системі МВС.

Так як реформування і перехід з органів внутрішніх справ до органів Національної поліції ще не закінчилось і триває до сьогодні, в такому випадку професійне навчання поліцейських ще має низку недоліків.

Так, це стосується і психологічної підготовки майбутніх поліцейських, яка в умовах невеликого терміну навчання потребує саме комплексного підходу до формування стійких вмінь та навичок діяти як в типових так і в екстремальних ситуаціях.

Доречною є і позиція що стосується формування стану готовності у підготовці поліцейського; воно повинно здійснюватися у вигляді цілеспрямованої психологічної підготовки, що включає в себе засвоєння комплексу спеціальних професійних знань, умінь, навичок і вироблення необхідних особистісних якостей, а також включати в себе деякі профільні дисципліни, вогневу, тактико-спеціальну та психологічну підготовку. [3]

Одним із шляхів удосконалення службової підготовки поліцейських слід зазначити саме міжнародне співробітництво з навчальними закладами та правоохоронними органами іноземних держав. На думку В. М. Співака, це сприятиме зростанню фахового потенціалу науково-педагогічних працівників, розвитку навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення навчально-виховного процесу [4].

За кордонами України сьогодні накопичений великий, різноманітний і різноаспектний досвід підготовки кадрів для поліцейських служб. Організація діяльності щодо забезпечення правопорядку, громадської безпеки, боротьби зі злочинністю у всіх її проявах в кожній країні має свою специфіку і особливості. Відповідно до структури, завдань, правового регулювання органів внутрішніх справ в різних країнах будуються і національні системи підготовки кадрів.

Зрозуміло, що всебічне і комплексне висвітлення проблематики організації та здійснення підготовки поліцейських в різних країнах потребує спеціального комплексного дослідження, використання великих масивів інформації загально правового, відомчого нормативного, організаційного, фактичного (оперативно-службового, статистичного, методичного тощо) характеру.

Слід зазначити, що поліцейські системи розвинутих країн світу, насамперед, таких як Франція, Великобританія, Сполучені Штати Америки, Італія, Канада, Австрія, Японія, Федеративна Республіка Німеччина мають довготривалу історію, великий досвід боротьби зі злочинністю й охорони громадського порядку, тісні взаємозв'язки між собою. Усе це накладає відбиток на організацію підготовки кадрів для них, змушує враховувати усі здобутки минулого і сучасного дня, широко розвивати міжнародну кооперацію не лише в питаннях безпосередньо правоохоронної діяльності, а й навчання, стажування, обміну досвідом персоналу поліцейських служб та органів.

Принципи побудови систем підготовки кадрів у розвинених демократичних зарубіжних країнах у своїй сутності відповідають їх типологічним особливостям, спільним для всіх цих держав, проаналізованого авторами на основі особистого ознайомлення авторів з досвідом поліції низки зарубіжних країн.

Зрозуміло, що позитивна практика підготовки поліцейських не може впроваджуватись необдуманно і хаотично. Тут має бути застосований комплексний підхід, який би враховував міжнародні стандарти, позитивний досвід іноземних держав та вітчизняні надбання у цій галузі. За такого підходу важливого значення набувають саме принципи, на яких базуватиметься система підготовки поліцейських.

І також слід додати, що процес удосконалення професійного навчання та службової підготовки поліцейських не є миттєвим і потребує подальшого наукового й експертного дослідження та обговорення, нормативного доопрацювання.

Література:

1. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> .

2. Бондаренко Я. Г. Психолого-педагогічні особливості формування готовності майбутніх працівників патрульної поліції МВС

України до професійної діяльності / Я. Г. Бондаренко // Шляхи покращення системи професійної підготовки правоохоронців до дій в екстремальних умовах : зб. Матеріалів міжнародної наук.-практ. конф. (м. Харків, 18 груд. 2015 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2015. – С. 25–28.

3. Кікоть В. Я. Юридична педагогіка : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / В. Я. Кікоть, А. М. Столяренко. – Харків : Юнити-Дана, 2004. – 895 с.

4. Співак В. М. Глобалізація і міжнародне співробітництво / В. М. Співак // Вісник Академії управління МВС. – 2010. – № 1. – С. 6–15.